

คู่มือ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

เทศบาลตำบลโคกสำโรง

อำเภอโคกสำโรง จังหวัดลพบุรี

เว็บไซต์ www.khoksumrongmuni.go.th

โทร. ๐๓๖ ๔๔๑๑๔๖

คำนำ

ด้วยพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และบริหารจัดการความเสี่ยง โดยถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด และกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยง และมีการติดตามประเมินผลการภายในหน่วยงานรัฐ

เทศบาลตำบลโคกสำโรง จึงตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยง จึงได้นำแนวคิดการบริหารความเสี่ยงมาเป็นเครื่องมือ ดำเนินการเพื่อป้องกันความผิดพลาด ความเสียหาย และความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นกับภารกิจของงานขององค์กรในอนาคต และช่วยเป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่า การดำเนินงานของเทศบาลตำบลโคกสำโรงจะไม่มีเหตุการณ์ทุจริต หรือในกรณีที่พบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาส ที่จะประสบปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีเมื่อนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าได้ โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การจัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นการระดมความคิดเห็นร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาโดยนำผลที่ได้จากการจัดทำบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโคกสำโรงตามกรอบการประเมินความเสี่ยง ๔ ด้าน คือ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล รวมถึงกำหนดมาตรการกิจกรรมแนวทาง การป้องกันความเสี่ยงการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลโคกสำโรง และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

(นางสาวสุรรัตน์ วรปัญญา)

นายกเทศมนตรีตำบลโคกสำโรง

๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๖

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑	
๑. บทนำ	๑
๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๔. นโยบายการบริหารความเสี่ยง	๒
๕. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร	๒
๖. ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๓
๗. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๘. กระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๙. ประโยชน์ที่ได้รับ	๔
ส่วนที่ ๒ การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	
๑. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	๕
๒. เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงทุจริต	๘
๓. การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๙
๔. รายงานและติดตามผล	๑๐
๕. การประเมินการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐
๖. การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐
๗. ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐
๘. การรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง	๑๐

ส่วนที่ ๑

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑. บทนำ

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง เทศบาลตำบลโคกสำโรง สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสถานะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ ซึ่งส่งผลให้เทศบาลตำบลโคกสำโรงไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management) ของเทศบาลตำบลโคกสำโรง จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อให้ฝ่ายบริหาร/ฝ่ายปฏิบัติการ เข้าใจหลักการ กระบวนการ/ขั้นตอนการบริหารความเสี่ยง การทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเทศบาลตำบลโคกสำโรง

๒. เพื่อให้ผู้บริหารมีเครื่องมือในการควบคุม กำกับป้องกันการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

๓. เพื่อให้เทศบาลตำบลโคกสำโรงมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานะวิกฤติหรือ เหตุการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๔. เพื่อบรรเทาความเสียหายให้อยู่ในสภาพที่ยอมรับได้ และลดระดับความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น

๕. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมีแนวทาง กระบวนการและขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ทั้งองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงการทุจริตใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลโคกสำโรง ซึ่งจะนำไปสู่การลดโอกาสและ ผลกระทบความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ที่จะเกิดขึ้นกับเทศบาลตำบลโคกสำโรงต่อไป

๓. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการดำเนินงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมิน ความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และกิจกรรมตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานรวมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มี การรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้บังคับบัญชา) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายใน จะเป็นลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post- Decision

๔. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกระดับชั้นที่ตระหนักถึงความเสี่ยงที่มีในการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม

ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กรที่เป็นไปตามมาตรฐานที่ดีตามแนวปฏิบัติสากล เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโคกสำโรง อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนงาน และการดำเนินงาน ของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน และลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกสำโรง รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ เพื่อสร้างความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และสร้างความเชื่อมั่นของผู้เกี่ยวข้อง

มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลโคกสำโรง เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหาย หรือความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น รวมถึง การติดตามและประเมินผล การบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโคกสำโรง และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถ เข้าถึงแหล่งข้อมูล ข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหาร ความเสี่ยง ให้ผู้บริหาร ปลัดเทศบาล เจ้าหน้าที่หน่วยตรวจสอบภายใน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยงองค์กร

ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และจะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายของแผนงาน/โครงการที่สำคัญในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามที่ระบุในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) หมายถึง ต้นเหตุหรือสาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด และเกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้ สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงนั้น เทศบาลจะพิจารณาปัจจัยเสี่ยงจากด้านต่าง ๆ โดยนำแนวคิดเรื่องธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้วย ทั้งนี้ความเสี่ยงเรื่องธรรมาภิบาลที่อาจเกิดขึ้น

การระบุความเสี่ยง

ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานร่วมกันระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยง โดยคำนึงถึงปัจจัยภายในและภายนอกที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรหรือผลการปฏิบัติงานในระดับองค์กรหรือผลการปฏิบัติงานในระดับองค์กรและกิจกรรม พิจารณามีเหตุการณ์ใดหรือกิจกรรมใดของกระบวนการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความผิดพลาด ความเสียหาย ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด มีทรัพย์สินใดที่ต้องดูแลป้องกันรักษาการระบุปัจจัยเสี่ยงเริ่มต้นจากการแจกแจงกระบวนการปฏิบัติงานที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้แล้วจึงระบุปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อกระบวนการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยเทศบาลได้นำแนวคิดเรื่องหลักธรรมาภิบาลที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านมาเป็นปัจจัยในการวิเคราะห์ด้วย

ประเภทความเสี่ยง พิจารณาความเสี่ยงในแต่ละประเภทของความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S) เกี่ยวข้องกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนหรือการมีส่วนร่วมกับองค์กรอิสระ ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริหารหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาดหรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้อย่างไม่ถูกต้อง

๒) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงอาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบภายในขององค์กร/กระบวนการ/เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ และรวมถึงการบริหารงบประมาณและการเงิน เช่น การบริหารการเงินไม่ถูกต้องไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น

๓) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F) เป็นความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกระบวนการบริหารงบประมาณ และการเงินจนส่งผลกระทบต่อการบริหารงบประมาณและการเงิน

๔) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ (Compliance Risk: C) เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

๖. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริตออกเป็น ๔ ด้านดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต

๓. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๔. ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง และความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

๗. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. แผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนการเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในด้านความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบนที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือแนวทางหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นให้ลงมือทำการตามขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๘. ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ลูกจ้างและพนักงานจ้าง มีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนในท้องถิ่น และสามารถบริหารงานราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) และเป็นการสร้างความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๒. สามารถพัฒนาระบบกลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจการปฏิบัติราชการของทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๓. เทศบาลตำบลโคกสำโรง มีมาตรการที่กำหนดให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ทำให้ประชาชนทราบขั้นตอน และระยะเวลาการทำงาน ลดข้อผิดพลาดของงาน ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตของเจ้าหน้าที่ ทำให้การบริการประชาชนมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากขึ้น และประชาชนมีความพึงพอใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลโคกสำโรง

ส่วนที่ ๒

การประเมินความเสี่ยง

การวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในเทศบาลตำบลโคกสำโรงที่มีประสิทธิภาพ

ชื่อกระบวนการ/งาน การปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	โอกาสเกิด	ผลกระทบ ความรุนแรง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการ/แนวทาง จัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
ประเด็น : ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘						
๑.	กระบวนการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร -การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตรวจสอบให้เป็นไปตามกระบวนการขั้นตอน	๑	๓		๑.มาตรการใช้ดุลยพินิจ ๒.มาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนกรณีได้รับทราบหรือรับแจ้งหรือการตรวจสอบการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่	กองช่าง
๒.	กระบวนการออกใบอนุญาตจดทะเบียนพาณิชย์	๑	๓		๓.คู่มือการปฏิบัติงาน/คู่มือการบริการประชาชน	สำนักปลัด
ประเด็น : ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องการใช้อำนาจตามกฎหมาย / การให้บริการตามภารกิจ						
๑.	การพิจารณาให้ความช่วยเหลือประชาชน -เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์ในการช่วยเหลือแม้มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ	๓	๕		๑.มาตรการใช้ดุลยพินิจ ๒.คู่มือการปฏิบัติงาน/คู่มือการบริการประชาชน ๓.สร้างการรับรู้ถึงมาตรการไม่รับสินบน เพื่อให้บุคลากรถือปฏิบัติ	กองสวัสดิการฯ
๒.	การพิจารณาเด็กแรกเกิด -เจ้าหน้าที่อาจเรียกรับผลประโยชน์ในการจ่ายเงินเด็กแรกเกิด แม้ผู้ปกครองมีเงินรายได้ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	๓	๕			กองสวัสดิการฯ
ประเด็น : ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง						
๑.	การจัดทำร่างขอบเขตงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล	๓	๕		๑.มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๒.มาตรการส่งเสริมความโปร่งใสและป้องกัน	กองคลัง
๒.	การตรวจรับไม่เป็นไปตามรายละเอียดคุณลักษณะ	๓	๕		ผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้าง	กองคลัง
ประเด็น : ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล						
๑.	การประเมินเพื่อเลื่อนขั้นพนักงานเทศบาล เจ้าหน้าที่ที่อาจพิจารณาไม่เป็นธรรม	๒	๓		๑.ประกาศนโยบายการบริหารและการพัฒนาทรัพยากรบุคคล	สำนักปลัด
๒.	การคัดเลือกบุคคลเป็นพนักงานจ้าง โดยไม่เป็นธรรม โดยไม่โปร่งใสในการคัดเลือก	๑	๓			สำนักปลัด

การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การประเมินความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง = L x I

โอกาสที่จะเกิด (L : Likelihood) เป็นระดับของโอกาสหรือความบ่อยครั้งที่เกิดความเสี่ยง
ผลกระทบ (I : Impact) คือ ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

ระดับ ๑ = โอกาสเกิดน้อยที่สุด/รุนแรงน้อยที่สุด ความเสี่ยงระดับต่ำมาก

ระดับ ๒ = โอกาสเกิดน้อย/รุนแรงน้อย ความเสี่ยงระดับต่ำ และสามารถให้ความรอบคอบ
ระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน

ระดับ ๓ = โอกาสเกิดปานกลาง/รุนแรงปานกลาง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความ
ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

ระดับ ๔ = โอกาสเกิดมาก/รุนแรงมาก ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการงานที่มีผู้เกี่ยวข้อง
หลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม

ระดับ ๕ = โอกาสเกิดมากที่สุด/รุนแรงมากที่สุด ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการงาน
ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาสเกิด	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงสุด	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

- สถานะความเสี่ยงระดับสูงมาก เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม และประเมินผล
- สถานะความเสี่ยงสูง
- สถานะความเสี่ยงปานกลาง
- สถานะความเสี่ยงต่ำ

การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

โดยการนำกลยุทธ์ มาตรการหรือแผนงานมาใช้ปฏิบัติในทุกหน่วยงานของเทศบาลตำบลโคกสำโรง เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงหรือลดความเสียหายของผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยง ในการดำเนินงานตามภารกิจต่าง ๆ รวมทั้งโครงการ/กิจกรรม ที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงหรือที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอและนำมาวางแผนจัดการ ความเสี่ยง โดยมีเป้าหมายการวางแผนจัดการความเสี่ยง คือ

- ๑) ลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง
- ๒) ลดความรุนแรงของผลกระทบจากความเสี่ยงนั้น ในกรณีที่ความเสี่ยงนั้นเกิดขึ้น
- ๓) เปลี่ยนลักษณะของผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นของความเสี่ยงให้เป็นไปในรูปที่องค์กรหรือหน่วยงานต้องการ หรือยอมรับได้

การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการจัดการ และควบคุมความเสี่ยงที่สูง (High) และสูงมาก (Extreme) นั้น ให้ลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้สามารถปฏิบัติ ได้จริง และให้สามารถติดตามและประเมินผลการจัดการความเสี่ยงนั้นได้ พิจารณาถึงความคุ้มค่าในด้านค่าใช้จ่าย และต้นทุนที่ต้องใช้ลงทุนในการกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการนั้นกับประโยชน์ที่จะได้รับด้วย

หลังจากได้ประเมินความเสี่ยงและกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยงแล้ว จึงดำเนินการกำหนด กิจกรรมหรือมาตรการในการจัดการความเสี่ยงให้หมดไปหรือลดลงในระดับที่ยอมรับได้ โดยกิจกรรมที่กำหนดต้องเป็น กิจกรรมที่หน่วยงานยังไม่เคยปฏิบัติหรือเป็นกิจกรรมที่กำหนดเพิ่มเติมจากกิจกรรมเดิมที่เคยปฏิบัติอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงได้ นอกจากนี้ ยังต้องกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการแต่ละกิจกรรม ตลอดจน หน่วยงาน/บุคลากรผู้รับผิดชอบ และงบประมาณที่ใช้ในแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงาน

หลังจากที่มีการจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงแล้ว เทศบาลตำบลโคกสำโรง จะมีการเผยแพร่ข้อมูลและการสื่อสารแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีงบประมาณ ด้วยการกำหนดช่องทางการสื่อสาร ข้อมูลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้กลุ่มเป้าหมาย ตั้งแต่ผู้บริหาร คณะทำงานจัดทำแผนบริหาร จัดการความเสี่ยงหน่วยงาน/บุคลากรในสังกัดได้รับทราบ ผ่านช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ หรือไปพบผู้รับผิดชอบ โดยตรง เพื่อร่วมคิดร่วมทำและร่วมเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน และผู้ที่รับผิดชอบจะได้นำไป ดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อไป

การรายงานและติดตามผล

เพื่อการจัดการความเสี่ยงที่ได้มีการดำเนินการไปแล้วว่าบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการบริหาร จัดการความเสี่ยงหรือไม่โดยหน่วยงานต้องสอบถามดูว่าวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดมีประสิทธิภาพดี ก็ ให้ดำเนินการต่อไปหรือวิธีการบริหารจัดการความเสี่ยงใดควรปรับเปลี่ยนและนำผลการติดตามไปรายงานให้ ฝ่ายบริหารทราบตามแบบรายงานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ทั้งนี้ กระบวนการสอบถาม หน่วยงานอาจกำหนด ข้อมูลที่ต้องติดตามหรืออาจทำ Check List การติดตาม พร้อมทั้งกำหนดความถี่ในการติดตามผล โดย สามารถติดตามผลได้ใน ๒ ลักษณะ คือ

(๑) การติดตามอย่างต่อเนื่อง เป็นการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการ เปลี่ยนแปลงอย่างทันทั่วทั้งที่และถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

(๒) การติดตามเป็นรายครั้งเป็นการดำเนินการภายหลังจากเหตุการณ์ ดังนั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นจะ ได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วหากองค์กรมีการจัดทำรายงานความเสี่ยง เพื่อให้การติดตามแผนการบริหาร จัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

การประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง

คณะทำงานจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงจะต้องทำสรุปรายงานผลและประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปีต่อคณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลโคกสำโรง เพื่อให้มั่นใจว่าเทศบาลตำบลโคกสำโรง มีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผล มาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยง (Control Activity) ที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่หลังมีการจัดการ(Residual Risk) อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมในการดำเนินงาน

การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยง

การทบทวนแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาแผนงานในการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ทันสมัย และเหมาะสมกับการปฏิบัติงานจริงเป็นประจำทุกปี

ปฏิทินการบริหารจัดการความเสี่ยง

กิจกรรม	พ.ศ.๒๕๖๖					พ.ศ.๒๕๖๗													
	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๑. ประชุมหารือเพื่อกำหนดแนวทางจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗																			
๒. กำหนดเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ระบุ ประเมินวิเคราะห์ จัดลำดับ และตอบสนองความเสี่ยง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗																			
๓. จัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗																			
๔. นำเสนอแผนเข้าที่ประชุมผู้รับสืบทอด/คณะทำงาน/คณะกรรมการการบริหารจัดการความเสี่ยง																			
๕. นำเสนอแผนต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อพิจารณาเห็นชอบแผนบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี																			
๖. ติดตามผลการบริหารจัดการความเสี่ยงรายไตรมาส (พิจารณาตามความเหมาะสม)																			
๗. รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงให้ผู้รับสืบทอด/คณะทำงาน/คณะกรรมการบริหารจัดการความเสี่ยง (พิจารณาตามความเหมาะสม)																			
๘. ส่งรายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (พิจารณาตามความเหมาะสม)																			
๙. รายงานสรุปผลและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗																			

การรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เทศบาลตำบลโคกสำโรง อำเภอกอศำโรง จังหวัดลพบุรี	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
โอกาส/ความเสี่ยง	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการ ตรวจสอบให้เป็นไปตามกระบวนการขั้นตอน
	การใช้อำนาจตำแหน่งหน้าที่ความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การประเมิน ความดีความชอบการแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการทางวินัย เป็นต้น
	ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น ผลประโยชน์ทับซ้อน ความโปร่งใสในการใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ การยืมหรือใช้ทรัพย์สินของทางราชการไปใช้เป็นการส่วนตัว เช่น การใช้รถยนต์ หรือทรัพย์สินอื่น

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เทศบาลตำบลโคกสำโรง อำเภอกอศำโรง จังหวัดลพบุรี	
สถานะการดำเนินการ จัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ดำเนินการ ☒ เฝ้าระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการได้บ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ).....
ผลการดำเนินงาน	สถานะความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเทศบาลตำบลโคกสำโรง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ สถานะความเสี่ยง ซึ่งอยู่ในระดับความเสี่ยงต่ำ แต่ให้เฝ้าระวังและติดตามอย่างต่อเนื่อง